

BÖRSBARONEN

En amerikansk mångmiljonärs saga
Av UPTON SINCLAIR

I. Detta är historien om en civiliserad människa — jäs en beskrivning av drömmar och luftiga fantasier utan en framställning av den enkla verklighet, som omger oss på alla håll.

II. Varje ordbråk, varje slänguttryck skulle kunna kallas en förstärkt inspiration. Det har en gång varit ett levande ord eller uttryck, en glimt, som kom och gick i en människas hjärna, men nu beströ sig det utan att skänka den minsta tanke åt dess egentliga innebörd. När den händelse, som ligger till grund för min berättelse, först blev bekant, kommo tidningarna också strax med den anmärkningen, att Robert van Rensselaer var "född med segerbuva".

Att närmare ingå på de omständigheter, som knöto sig till sistnämnda tilldragelse, skulle tjäna till intet. Vår det nog sagt, att vår hjältes inträde i världen vållade hans moder åskickligt obehag. Hon upptog detta så mycket sämre, som hon aldrig varit van vid obehag av något slag.

Hans fader, herr Chauncey van Rensselaer, var en ansead medlem av huvudstadens bästa sällskap och föredade den utmärkte egenskapen att vara en rik man med den mindre framträdande att vara en man med god uppfostran.

Van Rensselaer den äldre bodde i ett ultramodernt millionärspalat, närofrö fränselvalvdräptrycktryckeri vid Femte aveny. Men vid den tiden, då vår historia tages sin början, hade han flyttat bort från skådeplatsen för ovan berörda förtrolligheter och sökte fördriva sin tid med biljardspel med några förtäande vänner. När så telefonklockan pinglade, läto vännerna champagnekarne smålla och drucko för van Rensselaer den yngre valög.

Något senare, då fadern stod i rummet med den därmed bevisligen och betraktade den lille, rödblä, levande varelsen, svällde hans hjärta av stolthet och rörelse, och han avlade ett högtidligt löfte, att han skulle göra Robert van Rensselaer till en gentleman efter sin faders beläte.

Kanske bör jag strax påpeka den utomordentliga uppmärksamhet, min hjälte röntes redan vid början av sin bana, såväl från pressens som från den stora, intresserade allmänhetens sida. Herr Chauncey van Rensselaer var en rik man, även efter New York förhållanden, och den lille Robert van Rensselaer blev, innan han själv annu hade ett begrepp om saken, försead med en garderob, som påstods ha kostat omkring sjuttusen dollar. Jag är i besittning av en helbunt tidningsnotiser om van Rensselaer och skulle ha meddelat dessa omständliga beskrivningar, endast för att bevara dem åt en tacksam eftervärld, om jag bara inte fruktade, att vår vän Robert van Rensselaer under tiden hunnit bli en vuxen man. Där för vill jag strax hoppa några år fram i tiden. Vi återfinna honom då som en pojke i uppställaren, med två lärartinner, åtskilliga lärare, en stallknekt — och dessutom naturligtvis alla den betjäning, som strängt taget tillkommer varje pojke.

III. Mången gosse skulle ha blivit förstörd för hela sin tid av så mycken uppmärksamhet. Vi måste därför i sanningsens intresse genast förutskicka den anmärkningen, att "Robbie" aldrig blev i egentlig mening förstörd, utan att han ändå till sina dagars ända ständigt förblev en "hygglig pojke".

IV. Vår hjälte hade rest utomlands med en likasinnad vän, som var åtskilliga år äldre än han själv. De två stannade betydligt längre borta, än från början blivit bestämt, och roade sig kossalt. De voro rikligen försedda med mynt, och Robbie hade av fadern fått det besked, att han fingo göra allt vad han behagade — utom att gå och gifta sig. De flackade från den ena av Europas storstäder till den andra och beskådade allt vad svunna tider lämnat efter sig av sköhet, lika väl som den härlighet nutiden har att bjuda. De togo in på de bästa hotell, och var de än visade sig, bokade och bugade folk, så att det var lust och glädje åt det, och flögo tvärs som blixten för att utföra deras minsta befällningar. Skona kvinnor i massa ansträngde sig på bästa sätt för att göra Robbie lycklig, ty Robbie hade alltid varit väl anskuren hos det tacksamma kinnat, emedan han var en generös pojke, som alltid betalade för vad han fick, och dessutom alltid betalade till högsta prisen för dagen. Han hyrde en liten vacker lustjakt och tog sin vän och ett par sympatiserande damer med sig på en hänförande tur längs Medelhavets kuster, där himlen var så blå och luften så ljum, och där Robbie låg behagligt utsträckt i en bekväm stol på decket, medan han inandade den fina doften av goda cigarrer och utsökt parfym. Öppnade sitt hjärta för sitt resällskap och på det hela taget var så lycklig som aldrig förr.

De bägge unga-männen vände så åter till sin hembygd. Det var först meningen, att Robbie skulle studera vid ett universitet, ja, han hyrde till och med väning och lade ned en del omkostnader på sin nya tillvaro. Men det hela räckte blott ett år, ty Robbie hade sett för mycket av världen för att kunna finna sig i studentens in-

EATS DIRTY
MADE IN CANADA
GILLETT'S EYE LYE

dem, att jag antar mina lärade läsare fått ett tillräckligt klart begrepp om, hur han tillbrakte dessa angenäma dagar. Allt sammanlagt — hans egen och hans vänners väningar, klubbarna, automobil och polo-hästar — belöpte sig vår väns utgifter till omkring tre-hundra tusen dollar om året. Han hade varit en första klassens diktare, en gudabenedad musiker eller en profet med ett nytt budskap till mänskligheten, skulle samhället givit blott omkring en tusendel av denna summa för att hålla liv i honom. Det ser således oödeligt ut, som om samhället ändå honom ensam lika mycket värd som ett helt tusental av det så slags skuggsvendens sammanlagda.

Den här är ett realistiskt arbete och realistiska arbeten på alltid in i detaljer, när det gäller dylika saker. Vi måste därför upplysa, att Robbie, blivit vansinnigt kär i en vacker, ung flicka, som bodde på landet i närheten av skolan; att Robbie var ung och vacker och rik och kvick och van att rå sin vilja fram; och att, när tiden kom att han skulle lämna skolan, tosen rydde hemifrån och följde honom till staden; att de bägge unga tillbrakte ett par månader i lust och glädje, och att efter dessa månaders förlopp diverse förvecklingar uppstodo; att Robbie vid denna vänpunkt just stötte på begrepp att gifta sig, men att gubben van Rensselaers nyfikenhet blivit väckt på grund av de stora krav, som under sistnämnda ställt på hans penningspåk; och till sist, att herr Chauncey van Rensselaer och herr Robert van Rensselaer hade en liten sammankomst i den förstnämndes arbetsrum.

— "Nå, Robbie, sade fadern, hur länge har egentligen den här historien varit?"
— "Omkring ett år, svarade Robbie med blicken fäst vid golvet."
— "Ett år? Hm! Och varför talade du inte strax om det för mig, när du kom till förlägenhet?"
— "Jag — jag kunde inte förmå mig till det."
— "Pojkar borde naturligtvis aldrig inlåta sig på dylika affärer, sade fadern, men när olyckan en gång skett, hade det varit din plikt att tala om det för mig. Och de funderar således nu på att gifta dig?"
— "Jag — jag ålskar henne, svarade sonen och rodnade mycket djupt, ty han tyckte själv det lita i smula löjligt."
— "Men, Robbie, invände van Rensselaer senior, man kan ju omöjligt gifta sig med alla flickor man ålskar."
— "Som Robbie icke svarade något här på, gick fadern vidare efter ett ögonblicks tystnad."
— "Och nu, min gosse, tala om för mig, var hon bor, så jag kan ordna det åt dig."
— "Robbie gjorde en rörelse av förskräckelse."
— "Du tänker väl inte vara här emot henne?" sade han bonfallande.
— "Nej, naturligtvis inte!" svarade fadern. "Jag är aldrig i ondan hård mot någon. Det skall nog bli ordnat på bästa sätt, det kan jag försäkra dig."

— "Du tänker väl inte vara här emot henne?" sade han bonfallande.
— "Nej, naturligtvis inte!" svarade fadern. "Jag är aldrig i ondan hård mot någon. Det skall nog bli ordnat på bästa sätt, det kan jag försäkra dig."

— "Du tänker väl inte vara här emot henne?" sade han bonfallande.
— "Nej, naturligtvis inte!" svarade fadern. "Jag är aldrig i ondan hård mot någon. Det skall nog bli ordnat på bästa sätt, det kan jag försäkra dig."

— "Du tänker väl inte vara här emot henne?" sade han bonfallande.
— "Nej, naturligtvis inte!" svarade fadern. "Jag är aldrig i ondan hård mot någon. Det skall nog bli ordnat på bästa sätt, det kan jag försäkra dig."

— "Du tänker väl inte vara här emot henne?" sade han bonfallande.
— "Nej, naturligtvis inte!" svarade fadern. "Jag är aldrig i ondan hård mot någon. Det skall nog bli ordnat på bästa sätt, det kan jag försäkra dig."

— "Du tänker väl inte vara här emot henne?" sade han bonfallande.
— "Nej, naturligtvis inte!" svarade fadern. "Jag är aldrig i ondan hård mot någon. Det skall nog bli ordnat på bästa sätt, det kan jag försäkra dig."

HUR KAN JAG FÅ DEN MESTA VÄRME FÖR \$1.00?
Genom en smula omdöme och sunt förnuft skall ni finna att två krav äro vitala, nämligen:
1. Att äga edert eget kolförråd och stoppa kolmannens förtjänst i eder egen ficka.
2. Att köpa kol så nära som möjligt och spara hundratals mil av järnvägsfrakt.
Bolatet härnadan har blivit inkorporerat för
KOOPERATION MED ALLMÄNHETEN
efter linjerna härövan. Alla publika bolag äro nu under regeringsuppsikt. Detta bolag är en firma, som har gruvor och säljer kol dagligen, men efterfrågan är mycket större än förrådet; därför måste mera kapital anskaffas för att öka förrådet. Dess gruva ligger vid Roche Perce, Sask., inom 300 mil från Winnipeg, 185 mil från Regina, 155 mil från Moose Jaw. Med ytterligare kapital kan tio gånger så mycket kol anskaffas, och det blir ett bränsle lika bra som något amerikanskt kol, som hitintills importerats. Utdelning gives nu och mycket stora utdelningar kunna givas med större produktion.
Hjälps oss att hålla i västra Canada varje år \$12,000,000, som frukt gick till Förenta Staterna. Ett begränsat antal aktier för \$50 styck kan nu köpas av allmänheten.
\$10.00 KONTANT SKAFFAR EDER EN AKTIE
Ytterligare \$10 per aktie betalbara inom 3 månader och återstoden eftersom det behöves till betalning av anläggningen och ekiperingen. Aktieägare får kol framför alla andra. Om ni önskar förtjäna eller spara pengar, så insätt en del av edra aktier och köp dessa kol för \$7 per ton i 2 ton lots eller mer levererad i Winnipeg.
Inter-Provincial Coal Co. Limited
Kontor 801 till 805 Somerset Building, P. O. Box 597. Tel. Main 1733, Winnipeg, Man.

"I Frankrike har pressensuren blivit borttagen. I Förenta Staterna har tidsningsutgivarna sluppit den frivilliga censuren, under vilken de ställes sig själva på myndigheternas anhängan. I Canada är det fortfarande en straffbar förbrytelse att giva sådan kritik, som kan skada Dominionregeringen. Om demokratin är säkerställd för Frankrike och Förenta Staterna, borde Canada även vara i stånd att riskera det", skriver Edmonton Bulletin.
Vi villja tillägga: I Tyskland är även pressensuren upphävd. Tankt

Svensk statsenator i Oregon. Advokat Albin Walter Nordblad i Astoria, Ore., blev den 5 nov. med en röst-siffra, som var fyra gånger så stor som hans två motkandidaters vald till medlem av statens senat för Clatsop county.
Skrivet om sin onkel. "Kuriko", skriver herr James Poirier i Bourgeois, N. B. Canada, "är i sanning ett utmärkt botemedel. Min onkel, herr Jean Bourgeois, som är 73 år gammal, var svårt ansatt av njurlindade. Efter det han hade förbrukat två flaskor av Dr. Peters Kuriko, blev han befriad från sitt lidande och har aldrig sedan känt någon plåga."
Över ett århundraden bruk har dagligt fortjänsterna hos Dr. Peters Kuriko och bevisat den vara en hälsogivande medicin. Den säljes på apoteken. Specialagenter förse allmänheten därmed, direkt från laboratoriet. Om ni ej känner någon agent, så tillskriv Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 2501 Washington Blvd., Chicago, Illinois.
Levereras tullfritt i Canada.

BLAND NORDBOR I FÖRENTA STATERNA
(Forts. från sid. 2.)
Sin 30:e årsfest firade förra veckan av missionsförsamlingen i Englewood, Chicago.
Ung svensk på viktig post. Roy Swenson, som några månader haft anställning i Washington, har nu anförtratts uppdraget att i egenskap av sekreterare för krigshandelsnämnden resa till Stockholm. Resan anträdes omedelbart. Swenson är en ung man, Hans hem är McPherson, Kans., där han varit aktiv medlem i Sv. lutherska församlingen.
Blir ordinarie. Clarence Matson som en tid varit t. f. trafikmanager för Los Angeles hamn, blev häromdagen av hamnstyrelsen utnämnd till ordinarie. Styrelsen avlönde honom med \$350 per månad. Matson tog civil serviceexamen för ungefär två månader sedan, vid vilket tillfälle inalles femton personer undergingo samma examen. Bland dessa erhöi M. de högsta betygen.
N. F. B.

ORDET FRITT
(Forts. fr. sid. 3.)
na, som förut tillhört detta råd eller intagit och taga ledande ställning inom de olika lagerna. För att blott nämna ett namn, så kunna vi framhålla mr. Arvid Nordens, som ännu varit en ledande man både inom good-templarorden och Vasorden. Och det finnes fler. Vi stucco sålunda icke i luften.
Mr. Carlson tordes icke stå för sina uttalanden. Det visade sig tydligen av hans metod, att söka förmå — om han "bonförl" eller icke, kvittar liksom — hr. Johnson att taga tillhållna en kritik, som var riktad mot honom. Han var rädd att se denna kritik över hans egna uttalanden i tryck. Vilket bekräftar, att hr. Carlson hade sjukt samvete.
Vi få emellertid känna oss tacksamma mot hr. Carlson, att han nu för ett språk, som ingen kan missförstå, att han säger rent ut, att han sträfvanden gå ut på att söka tillintetgöra Vasorden. I sanning ett "ideellt mål", som särskilt bör uppskattas av de många goodtemplarare, som tillhört Vasorden. Vasordens valspråk är: Sanning och enighet. I den andan arbetas det och inom orden. Vi tycka synd om den, som söker förstöra något så ädelt! Han bör åtminstone rätta "blicken ned", när samarbetet för svenskheten kommer på tal. Skolmästaren klar icke heller riktigt den som väl icke bevaras av synnerligen stort blicksbarlast. — Red.

HUGGET OCH STUCKET
(Forts. fr. sid 6)
som denna en viss begrepperda upprättades. I sannings intresse bör all sammanblandning och förforskning undvikas. Det allmänna skilja kriteriet är icke något specifikt kriterium, därför att Kristus givit det en kor, enkel och lättfattlig formulering. Och denna formulering av budet är i sin ordning något som är ganska oberoende av kristendomen i den mening som detta ord får när det användes av de dogmatiska kyrkosamfundet.

Göras vi icke igen detta även här? Göras icke även här i Svensk-Canada försök att göra vetenskapens uttalanden till inlägg, för egen vidskapelse och övertro? Det göres nästan varje vecka, och en liten fåkunnig kläck lyssnar med andakt och tror därpå!
Sådana män, som en Hjalmar Branting och Nobelpristagaren Svante Arrhenius, vilkas namn skola leva på historiens blad för evärdliga tider såsom den fria tankens och den fria forskningens furstar, folkets och vetenskapens riddarvakt, icke bli i Sverige utan över hela den civiliserade världen, sådana män kallas av en viss herre för "obalanserade opportunist", vilka likt en meteor klymma och glömmas."

Glöm icke edra föräldrar, vänner och bekanta med den vanliga julgåvan. Nu är rätta tiden att sända den. Under nuvarande förhållanden tar det ganska lång tid för försändelser att komma fram

JULGÅVAN

Vi garanterar alla pänningförsändelser till SVERIGE, NORGE och DANMARK

En garanti, som ni absolut kan lita på. Alla orders givas prompt uppmärksamhet. Högsta kursen givas. Penningförsändelser besörjas antingen per

ANVISNING eller TELEGRAF

Omkostnaderna vid anvisningar äro som följer:

För belopp upp till \$ 10.00 — \$0.25 För belopp upp till \$ 50.00 — \$1.00
För belopp upp till \$ 25.00 — \$0.50 För belopp upp till \$ 75.00 — \$1.25
För belopp upp till \$ 35.00 — \$0.60 För belopp upp till \$100.00 — \$1.50

Om ni önskar pengarna sända per telegram, lägg till \$5.00 för belopp upp till hundra dollars och \$6.50 för belopp över \$100.00.
Skriv namn och adress tydligt på den, som skall mottaga pengarna.

Tusentals dollars har sänts och blivit mottagna av personer i de skandinaviska länderna sedan krigets början.
Sänd Money Order eller Bankkraft betalbar till oss och vi skola ombesörja resten.
Om närmare upplysningar önskas skriv till

P. M. Dahl Steamship Agency

Foreign Exchange Dept. 325 Logan Ave.

Referens Dominion Bank N. E. B. och Royal Bank W. A. B. Winnipeg, Manitoba